

Na podlagi 21. člena Zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01) izdaja generalna direktorica Statističnega urada Republike Slovenije

NAVODILO

o vsebini in načinu sporočanja podatkov za potrebe statističnega raziskovanja Plače zaposlenih pri pravnih osebah (ZAP/M)

1. SPLOŠNO O RAZISKOVANJU

To navodilo določa vsebino, način in rok sporočanja mesečnih podatkov o izplačanih plačah, številu zaposlenih oseb in številu plačanih ur zaposlenih oseb pri pravnih osebah v Republiki Sloveniji, potrebnih za statistično raziskovanje Plače zaposlenih pri pravnih osebah (v nadaljevanju ZAP/M), ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo državno statistiko, izvaja Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) v sodelovanju z Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES).

2. POROČEVALSKE ENOTE, ZAJETJE IN DEFINICIJE

2.1 Poročevalske enote in enote v sestavi

Poročevalske enote v statističnem raziskovanju ZAP/M so vse pravne osebe (poslovni subjekti), ki imajo vsaj eno zaposleno osebo in so po veljavnem zakonu, ki ureja Poslovni register Slovenije, registrirane pri registrskem organu in opravljajo registrirane dejavnosti, določene s predpisom ali z aktom o ustanovitvi pravne osebe, razen pravnih oseb (uporabnikov proračuna), ki jih določa sklep o subjektih, za katere velja zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

Enote v sestavi so deli poročevalskih enot (poslovne enote, predstavništva, združne enote, režijski obrati, itd.), ki so v skladu z zakonom, ki ureja Poslovni register Slovenije, registrirani pri registrskem organu ali za katere obstaja javni interes, da se za njih zbirajo statistični podatki, in opravljajo različno ali isto dejavnost kot poročevalske enote, na istem ali drugem naslovu.

Poročevalske enote, ki imajo v svoji sestavi enote, za katere je SURS na osnovi predpisov, ki urejajo državno statistiko, določil obveznost poročanja, sporočajo podatke svojih zaposlenih oseb samo za enote v sestavi, in sicer ločeno za vsako enoto v sestavi, v kateri imajo zaposlene osebe. Seznam enot v sestavi je sestavni del spletne aplikacije za sporočanje podatkov o izplačanih plačah, ki je dostopna na spletnem portalu AJPES.

Poročevalske enote morajo zaradi celovitosti sporočanja podatkov zagotoviti, da je zbir podatkov posameznih enot v sestavi poročevalske enote enak zbiru podatkov za raven poročevalske enote.

2.2 Zajetje

Poročevalske enote podatke sporočajo za vse zaposlene osebe, ki so za mesec, za katerega se poroča, prejele vsaj enega od vrst izplačil plač v breme delodajalca

Poročevalske enote podatkov ne sporočajo za osebe, ki delajo na podlagi podjemnih, avtorskih ali podobnih pogodb, osebe, ki so vključene v programe javnih del, napotene (detaširane) zaposlene osebe in zaposlene osebe, ki so bile odsotne z dela zaradi bolniških odsotnosti nad 30 delovnih dni, materinskega, očetovskega ali starševskega dopusta, če jim poročevalske enote niso izplačale tudi plače v breme delodajalca.

2.3 Definicije

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem navodilu, imajo naslednji pomen:

1. Zaposlene osebe so vse osebe, ki imajo s poročevalsko enoto sklenjene pogodbe o zaposlitvi in prejemajo plačo, in sicer ne glede na to, ali so v delovnem razmerju za določen ali nedoločen čas, s polnim delovnim časom ali z delovnim časom, krajšim od polnega delovnega časa.
2. Bruto plače so plače, izplačane zaposlenim osebam za delo v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem od polnega delovnega časa, in za nadure ter nadomestila plač, ki bremenijo delodajalca.
3. Neto plače so bruto plače, zmanjšane za prispevke za socialno varnost in akontacijo dohodnine.
4. Plače na podlagi individualne pogodbe so plače, ki jih prejemajo zaposlene osebe, za katere se pri izplačilu plače ne uporabljajo določila kolektivnih pogodb.
5. Redna izplačila plač so izplačila bruto plač za mesec, za katerega se poroča. V tekočem mesecu se poroča o izplačilih bruto plač za pretekli mesec.
6. Zaostala izplačila plač so izplačila bruto plač za največ 12 predhodnih mesecev glede na mesec, za katerega se sporočajo podatki o rednem izplačilu bruto plač (v februarju tekočega leta se na primer poroča o zaostalih izplačilih plač za obdobje od januarja do decembra preteklega leta, če je plača za ta zaostala obdobja izplačana v februarju tekočega leta).
7. Izredna izplačila plač so izplačila bruto plač po drugih osnovah, ki ne predstavljajo redne mesečne plače, kot so na primer 13. plača, božičnica, plača iz naslova uspešnosti poslovanja, izplačila poračunov plač na podlagi predpisov, ipd.
8. Število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače, je število oseb, ki so prejele plačilo za opravljeno delo v znesku z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene višine minimalne plače, če pri delodajalcu v Republiki Sloveniji delajo za polni delovni čas, oz. v znesku sorazmernega dela minimalne plače, če delajo za delovni čas, krajši od polnega.

V minimalno plačo sodijo vsi elementi plače, kot jih navaja Zakon o delovnih razmerjih, tj. osnovna plača delavca za določen mesec, del plače za delovno uspešnost in dodatki, ki mu pripadajo, razen naslednjih:

- dodatka za delo preko polnega delovnega časa,
- dodatka za nočno delo,
- dodatka za delo v nedeljo ter
- dodatka za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu.

3. VSEBINA SPOROČANIH PODATKOV

3.1 Obrazec

Poročevalske enote sporočajo podatke na obrazcu ZAP/M (v nadaljnjem besedilu: obrazec), vzorec katerega je Priloga tega navodila in je njegov sestavni del.

Obrazec vsebuje:

- splošne podatke o poročevalski enoti in njenih enotah v sestavi ter
- podatke o izplačilih plač, številu zaposlenih oseb in številu plačanih ur.

3.2 Podatki na obrazcu

Splošni podatki

1. Splošni podatki o poročevalski enoti so:

- ime poročevalske enote,
- matična številka in davčna številka poročevalske enote,
- šifra dejavnosti v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD),
- ime in šifra kolektivne pogodbe, ki zavezuje poročevalsko enoto (šifrant kolektivnih pogodb je objavljen na spletnem portalu AJPES),
- številka računa, s katerega je bila plača izplačana,
- sedež poročevalske enote,
- podatki o osebi, odgovorni za izpolnjevanje obrazca.

2. Splošni podatki o enoti v sestavi poročevalske enote so:

- ime enote v sestavi,
- matična številka enote v sestavi oziroma druga statistična identifikacijska oznaka,
- sedež enote v sestavi,
- šifra dejavnosti v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD),
- oznaka za status enote iz šifranta statusov (šifrant statusov je objavljen na spletnem portalu SURS in AJPES).

Poročevalske enote sporočajo hkrati z izpolnitvijo splošnih podatkov tudi morebitne spremembe splošnih podatkov za poročevalsko enoto oziroma enote v sestavi.

Podatki o izplačilih plač, številu zaposlenih oseb in številu plačanih ur so:

- bruto izplačane plače na podlagi kolektivne in individualne pogodbe (za redna, zaostala in izredna izplačila plač),
- bruto izplačane plače za nadure (za redna in zaostala izplačila nadur),
- število zaposlenih oseb na podlagi plačanih ur, ki so prejele plačo na osnovi kolektivne in individualne pogodbe (za redna, zaostala in izredna izplačila plač),
- najnižja bruto izplačana plača,
- število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače,
- neto plače (skupni znesek za redna, zaostala in izredna izplačila plač),
- število zaposlenih oseb, ki so prejele redno izplačilo plač,
- število zaposlenih oseb, ki so prejele izplačilo za nadurno delo,
- število vseh plačanih ur (vključno s plačanimi nadurami) in
- število plačanih nadur.

3.3 Izpolnjevanje polj obrazca

V polje AOP 001, 002 in 003 (Bruto izplačane plače za mesec, za katerega se poroča) se vpiše podatek o bruto izplačanih plač, ki so bile izplačane zaposlenim osebam za mesec, za katerega se poroča, in sicer za delo v polnem delovnem času, v delovnem času, krajšem od polnega delovnega časa in daljšem od polnega delovnega časa, ki bremenijo delodajalca. Bruto plače vsebujejo tudi prejemke za minulo delo in stimulatívne dodatke. Sem sodijo tudi izplačila nadomestil plače, ki se oblikujejo na tej osnovi: nadomestila za letni dopust, za izredni plačani dopust, za državne praznike, za bolniške odsotnosti do 30 delovnih dni, ipd.

Bruto plače ne vsebujejo nadomestil, ki ne bremenijo delodajalca (refundacije): nadomestil za čas materinskega, očetovskega ali starševskega dopusta, nadomestil za bolniške odsotnosti nad 30 delovnih dni, nadomestil za plače iskalcev prve zaposlitve pod posebnimi pogoji, dodatkov za nego, invalidnin, nadomestil za opravljanje državljskih dolžnosti (vojaške vaje, vaje civilne zaščite, itd.), premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje ter izplačil, ki bremenijo materialne stroške, kot so na primer povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, nadomestila za prehrano, za službena potovanja, za terenske dodatke, dnevnice in nočnine, izplačil na podlagi avtorskih pogodb in podjemnih pogodb, izplačil regresa za letni dopust, jubilejnih nagrad in odpravnin ter plač, ki so bile izplačane zaposlenim osebam kot lastninski deleži. Ne upoštevajo se tudi tisti prejemki iz dela in od povračil stroškov v zvezi z delom, ki presegajo s predpisom vlade določen znesek teh prejemkov, od katerih je treba plačevati prispevke za socialno varnost.

V poljih AOP 004, 005 in 006, poljih AOP 014, 015 in 016 ter poljih AOP 021, 022 in 023 (Število zaposlenih oseb na podlagi plačanih ur) se podatki izračunajo na dve decimalni mesti in vpišejo kot celo število, torej brez decimalne vejice (Na primer: 3,55 zaposlenih se vpiše kot 355).

V polje AOP 007 (Najnižja bruto izplačana plača) se vpiše znesek najnižje izplačane plače za mesec poročanja (ki je vključen v seštevek v polju AOP 001), preračunan na polni delovni čas.

V polje AOP 008 (Število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače) se vpiše podatek o številu zaposlenih oseb, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače, določene z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom. Podatek se vpiše kot celo število, torej brez decimalne vejice, ker gre za podatek o dejanskem številu zaposlenih oseb. Če vse zaposlene osebe prejemajo plačo nad ravni minimalne plače, se ta podatek ne vpiše.

V polje AOP 009 (Bruto izplačane plače za nadure) se vpiše tisti del zneska iz polja AOP 001, ki se nanaša na bruto izplačane plače za nadurno delo in vsebuje osnovni znesek ter dodatek za nadurno delo.

V polje AOP 010 (Zaostala izplačila in nadomestila plač, ki bremenijo delodajalca) se vpiše število mesecev, za katere se izplačujejo zaostala izplačila plač.

V polje AOP 011 (Bruto zaostala izplačila in nadomestila plač) se vpiše podatek o bruto izplačanih plač in nadomestilih bruto plač za največ predhodnih dvanajst mesecev glede na mesec poročanja o izplačilu plač.

V polje AOP 017 (Bruto izplačane plače za nadure) se vpiše tisti del zneska iz polja AOP 011, ki se nanaša na bruto izplačane plače za nadurno delo in vsebuje osnovni znesek ter dodatek za nadurno delo.

V polje AOP 018 (Bruto izplačane 13. plače, božičnice, ...) se vpiše podatek o izplačilih plač po drugih osnovah, ki ne predstavljajo redne mesečne plače (npr. 13. plača, božičnica, plača iz naslova uspešnosti poslovanja, izplačila poračunov plač na podlagi predpisov, ipd.)

V polje AOP 024 (Neto plače) se vpiše podatek o bruto plačah (skupni znesek za redna, zaostala in izredna izplačila plač), zmanjšan za prispevke za socialno varnost in akontacijo dohodnine

V polje AOP 025 (Število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo) se vpiše število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo, vpisano v polju AOP 001. Podatek se vpiše kot celo število, ker gre za podatek o dejanskem številu zaposlenih oseb.

V polje AOP 026 (Število zaposlenih oseb, ki so prejele izplačilo za nadurno delo) se vpiše število zaposlenih oseb, ki so prejele izplačilo za nadurno delo, navedeno v polju AOP 009

V polje AOP 027 (Število vseh plačanih ur) se vpiše število ur, za katere so zaposlene osebe prejele redno plačo za mesec, za katerega se poroča, izplačano v breme delodajalca. Plačane ure vsebujejo opravljene ure (ure, opravljene v polnem delovnem času in delovnem času, krajšem ali daljšem od polnega) in neopravljene ure (dopust, prazniki, bolniške odsotnosti do 30 delovnih dni, druge plačane neopravljene ure). Plačane ure ne vsebujejo refundiranih ur (npr. za materinski, očetovski ali starševski dopust, bolniške odsotnosti nad 30 delovnih dni, refundiranih ur pripravnikov in invalidov, idr.) in plačanih ur za morebitno zaostalo in izredno izplačilo.

V polje AOP 028 (Število plačanih nadur) se vpiše tisti del podatka, navedenega v polju AOP 027, ki se nanaša na število ur, za katere so zaposlene osebe prejele izplačilo za nadurno delo.

3.4 Dodatna pojasnila

- Če zaposlena oseba dela z delovnim časom, krajšim od polnega delovnega časa (npr. s polovičnim delovnim časom), se jo v poljih AOP 025 in 026 šteje kot eno zaposleno osebo.
- Če je zaposlena oseba prejela redno in zaostalo izplačilo plače v istem mesecu, se jo v poljih AOP 025 in 026 šteje kot eno zaposleno osebo.
- Če je zaposlena oseba začela (ali prenehala) prejemati refundirano plačo med mesecem, se jo v poljih AOP 025 in 026 šteje kot eno zaposleno osebo, v podatkih o izplačanih plačah (AOP 001, 002 in 003) in plačanih urah (AOP 027 in 028) pa se upošteva tisti del plače in plačanih ur, ki se izplačajo v breme delodajalca.
- Če zaposlena oseba dela pri dveh ali več poročevalskih enotah, podatke o njej izpolni le tista poročevalska enota, ki je po zakonu, ki ureja dohodnino, glavni delodajalec. Vpiše se le znesek tistega dela plače in plačanih ur, ki se nanaša na delo, opravljeno pri tej poročevalski enoti.
- Če zaposlena oseba čaka na delo doma (in dobiva določen odstotek nadomestila plače), se v polja o plačah (AOP 001, 002 in 003) vpiše znesek dejansko izplačane plače, v polja o plačanih urah (AOP 027 in 028) pa število ur, ki jih je opravljala, ko je normalno delala.
- Če je zaposlena oseba prejela v mesecu, za katerega se poroča, zaostalo izplačilo, ne pa tudi rednega izplačila, se v polje o številu vseh plačanih ur vpiše podatek o številu plačanih ur za redno delo, čeprav za te ni prejela izplačila

- Poročevalske enote, ki so plačo za posamezni mesec izplačale v dveh ali več obrokih, podatke o plačah seštejejo in podatke o zaposlenih osebah, ki so prejele plačo (AOP 025 in AOP 026), prikažejo le enkrat, ne glede na to ali je posamezna zaposlena oseba prejela plačo v enem ali več obrokih.

3.5 Primeri izpolnjevanja podatka o številu zaposlenih oseb, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače (polje AOP 008)

- Če zaposlena oseba dela s polnim delovnim časom in prejme *plačo, ki je višja od z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene višine minimalne plače, a nižja ali enaka najnižji osnovi za plačilo prispevkov od plače in nadomestila plače* (v skladu s 410. členom ZPIZ-2), **se ne šteje** med zaposlene osebe, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače.
- Če zaposlena oseba dela s *polovičnim delovnim časom* in prejme plačo v znesku sorazmernega dela z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene višine minimalne plače (v tem primeru polovico zneska minimalne plače), **se šteje** med zaposlene osebe, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače.
- Če bi zaposlena oseba, ki dela s polnim delovnim časom, v določenem mesecu prejela plačo v višini z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene minimalne plače, vendar je zaradi *odsotnosti z dela v breme delodajalca* (npr. bolniške odsotnosti do 30 delovnih dni) prejela znesek, ki je nižji od tega zneska, **se šteje** med zaposlene osebe, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače.
- Če bi zaposlena oseba, ki dela s polnim delovnim časom, v določenem mesecu prejela plačo, ki je višja od z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene minimalne plače, vendar je zaradi *odsotnosti z dela v breme delodajalca* (npr. bolniške odsotnosti do 30 delovnih dni) prejela znesek, ki je nižji od z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene minimalne plače, **se ne šteje** med zaposlene osebe, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače.
- Če bi zaposlena oseba, ki dela s polnim delovnim časom, v določenem mesecu prejela plačo v višini z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene minimalne plače, vendar je zaradi *dodatka za delo preko polnega delovnega časa, dodatka za nočno delo, dodatka za delo v nedeljo ali dodatka za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu*, prejela znesek, ki je višji od zneska z zakonom ali drugim veljavnim pravnim aktom določene minimalne plače, **se ne šteje** med zaposlene osebe, ki so prejele plačo na ravni minimalne plače.

4. NAČIN IN ROKI SPOROČANJA PODATKOV

4.1 Način sporočanja podatkov

Poročevalske enote sporočajo podatke AJPES v elektronski obliki, in sicer z neposrednim vnosom podatkov prek spletnega portala AJPES. Poročevalske enote lahko za sporočanje podatkov pooblastijo tudi drug poslovni subjekt. Pred prvim sporočanjem podatkov poročevalske enote predložijo AJPES pooblastilo za sporočanje podatkov prek sistema e-Pooblastil. Navodila za sporočanje podatkov in navodila za pripravo pooblastila objavi AJPES na svojem spletnem portalu.

4.2 Rok spročanja podatkov

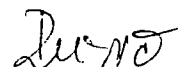
Poročevalske enote sporočajo AJPES podatke o izplačanih plačah mesečno, in sicer ob vsakokratnem izplačilu plač, najpozneje pa do zadnjega dne v mesecu za pretekli mesec.

Če poročevalske enote izplačujejo v istem mesecu plačo v več delih, poročajo o skupnem izplačilu plače ob zadnjem izplačilu.

Št.: 9611-49/2018/1

Datum: 1. 2. 2018

Genovefa Ružič
generalna direktorica
Statističnega urada Republike Slovenije

Priloga: vzorec obrazca ZAP/M

